

prima instanță: G. Moscalciuc
instanța de apel: N. Vascan, E. Clim, I. Cotruță

Î N C H E I E R E

19 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Corolevschi, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentatul lui Bulgaru Igor, avocatul Bologan Angela,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea comercială „Customagic” societate cu răspundere limitată împotriva lui Bulgaru Igor cu privire la încasarea a datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională a lui Bulgaru Igor împotriva societății comerciale „Customagic” societate cu răspundere limitată cu privire la declararea nulă a contractului de împrumut, recunoașterea nulității dispoziției de plată, încasarea sumei cu titlu de compensare a neachitării salariului în termen, încasarea sumei cu titlu de despăgubiri pentru toată perioada absentă de la muncă și cheltuielile de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2014, prin care apelul declarat de Bulgaru Igor a fost respins și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 11 februarie 2014,

c o n s t a t ă:

La data de 05 august 2010, reprezentantul societății comerciale „Customagic” societate cu răspundere limitată s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Bulgaru Igor cu privire la încasarea a datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reprezentantul reclamantului SC „Customagic” SRL a indicat că la data de 15.12.2008, între SC „Customagic” SRL și Bulgaru Igor a fost încheiat un contract de împrumut, conform căruia pârâtul a împrumutat de la reclamant suma de 35000 lei cu termenul de rambursare până la 15.01.2009, iar din cauza că pârâtul nu și-a onorat obligația asumată prin contract, la data de 09.03.2009, SC „Customagic” SRL i-a expediat o pretenție în privința rambursării împrumutului, în caz contrar va fi acționat în judecată, însă pârâtul Bulgaru Igor nu a ținut cont de solicitarea

reclamantului, fiindu-i expediată la data de 07.04.2009 o pretenție repetată.

Reprezentantul reclamantului SC „Customagic” SRL a mai indicat că pentru nerespectarea termenelor de rambursare a împrumutului a fost calculată dobânda de întârziere de la 16.01.2009 până la 30.07.2010, în mărime de 6847,04 lei.

Cere SC „Customagic” SRL, încasarea datoriei în mărime de 35000 lei, dobânda de întârziere în mărime de 6847,04 lei și cheltuielile de judecată de 6277 lei.

Pârâtul Bulgaru Igor, prin reprezentantul său, avocatul Bologan Angela, a depus o cerere reconvențională împotriva SC „Customagic” SRL cu privire la declararea nulă a contractului de împrumut, recunoașterea nulității dispoziției de plată, încasarea sumei cu titlu de compensare a neachitării salariului în termen, încasarea sumei cu titlu de despăgubiri pentru toată perioada absentă de la muncă și cheltuielile de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale și a cererii de concretizare a cerințelor, Bulgaru Igor a indicat că de fapt recunoaște contractul încheiat la 15.12.2008, însă motivează că acesta nu a produs efecte, deoarece în urma încheierii acestui act juridic, nu a primit bani cu împrumut de la SC „Customagic” SRL și că necătând la faptul că a fost eliberată dispoziția de plată nr.52 din 15.12.2008, SC „Customagic” SRL nu a transmis, iar el nu a primit bani în mărime de 35000 lei.

Consideră reclamantul Bulgaru Igor, că SC „Customagic” SRL prin cererea sa are scopul de a evita unele operațiuni juridice de contabilitate. De asemenea, a precizat că reieșind din faptul că la demisionarea sa, SC „Customagic” SRL nu i-a eliberat carnetul de muncă, urmează să-i fie achitate toate drepturile salariale cu încasarea sumei de 2700 lei cu titlu de compensare a neachitării salariului în termen și încasarea sumei de 66150 lei cu titlu de despăgubiri pentru toată perioada absentă de la muncă (49 luni).

Astfel, cere Bulgaru Igor, de a se declara nul contractul de împrumut încheiat la 15.12.2008 ca fiind ilegal, de a se recunoaște nulă dispoziția de plată nr.52 din 15.12.2008 privind acordarea împrumutului lui Bulgaru Igor în mărime de 35000 lei, recunoașterea contractului din 15.12.2008 ca fiind un contract de prestări servicii și încasarea cheltuielilor de judecată - taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică.

Ulterior, reclamantul Bulgaru Igor, și-a concretizat cerințele solicitând și încasarea sumei de 2700 lei cu titlu de compensare a neachitării salariului în termen, încasarea sumei de 66150 lei cu titlu de despăgubiri pentru toată perioada absentă de la muncă și încasarea cheltuielilor de judecată - taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică.

Prin hotărârea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 11 februarie 2014, a fost admisă cererea de chemare în judecată a reclamantului SC „Customagic” SRL împotriva pârâtului Bulgaru Igor privind încasarea a datoriei în sumă de 35000lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 6847,04 lei și a cheltuielilor de judecată - taxa de stat în sumă de 1255,41 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată și depusă tardiv cererea reconvențională a lui Bulgaru Igor împotriva SC „Customagic” SRL privind declararea nulă a contractului de împrumut încheiat

la 15 decembrie 2008 ca ilegal, recunoașterea nulității dispoziției de plată nr.52 din 15 decembrie 2008 privind acordarea împrumutului lui Bulgaru Igor în mărime de 35000 lei, încasarea sumei de 2700 lei cu titlu de compensare a neachitării salariului în termen, încasarea sumei de 66150 lei cu titlu de despăgubiri pentru toată perioada absentă de la muncă și cheltuielile de judecată - pentru asistența juridică și taxa de stat, s-a încasat de la pârâțul Bulgaru Igor în beneficiul reclamantei SC „Customagic” SRL datoria în sumă de 35000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 6847,04 lei și cheltuielile de judecată - taxa de stat în sumă de 1255,41 lei.

La data de 04 martie 2014, Bulgaru Igor a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă cererea reconvențională a lui Bulgaru Igor, să fie declarat nul contractul de împrumut, să se încaseze de la SC „Customagic” SRL în beneficiu lui Bulgaru Igor suma de 2700 lei cu titlu de compensare a neachitării salariului în termen, suma de 66150 lei cu titlu de despăgubiri pentru toată perioada de absență forțată de la muncă, cât și încasarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea cererii de apel, apelantul Bulgaru Igor a invocat că hotărârea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța contrar prevederilor art. 240 CPC nu a constatat și nu a elucidat circumstanțele care au importante pentru soluționarea pricinii, fapt ce a condus la aplicarea eronată a normelor de drept material și consideră că instanța a concluzionat pripit soluția de respingere a cererii reconvenționale prin determinarea incorectă a raporturilor apărute între părți.

Apelantul Bulgaru Igor a indicat că prima instanță a omis faptul că la semnarea contractului din 15.12.2008 între SC „Customagic” SRL și Bulgaru Igor nu au fost transmiși bani de către administrația SC „Customagic” SRL și respectiv Bulgaru Igor nu a primit bani cu împrumut de la SC „Customagic” SRL și că în realitate între SC „Customagic” SRL și Bulgaru Igor au existat raporturi de muncă, fapt dovedit prin copia contractului de muncă nr.03/01- CM din 21.01.2008 anexat la materialele pricinii, iar în esență, contractul de împrumut din 15.12.2008 este un contract încheiat cu scopul ca prin restituirea sumei de 35000 lei, Bulgaru Igor sa-și stingă așa zisele datorii formate din perioada când dînsul activa în calitate de agent comercial la SC „Customagic” SRL ca rezultat al necolectării datoriei de 35000 lei de la clienții cu care SC „Customagic” SRL avea încheiate contracte de vânzare-cumpărare și care nu nu-și onorau plata pentru marfa procurată de la SC „Customagic” SRL.

De asemenea, apelantul Bulgaru Igor a menționat că a fost impus să semneze contractul de împrumut, în caz contrar a fost avertizat că va avea probleme și că actul încheiat între Bulgaru Igor și SC „Customagic” SRL la 15.12.2008 a fost semnat contrar voinței lui Bulgaru Igor de a încheia un astfel de act juridic.

Bulgaru Igor recunoaște că la 15.12.2008 a fost semnat un contract de împrumut, însă nu a fost semnat din necesitatea împrumutului, dar a fost semnat întru asigurarea restituirii sumei datoriei de 35000 lei formate în rezultatul necolectării de către Bulgaru Igor a datoriei în mărime de 35000 lei de la clienții

cu care SC „Customagic” SRL avea încheiate contracte de vânzare-cumpărare a produselor.

Apelantul a precizat că recunoaște că la 15.12.2008 a fost semnat un contract de împrumut conform cerințelor legii pentru actul dat, însă este important a se reține că la 15.12.2008 Bulgaru Igor nu a primit bani în urma încheierii contractului de împrumut. Astfel, apelantul consideră că există o cauză falsă la încheierea acestui act juridic, deoarece rezultatul obținut în urma încheierii acestei convenții este altul decât s-ar fi ajuns dacă părțile ar fi avut în vedere adevărata cauză (scop) și că contractul împrumut încheiat între SC „Customagic” SRL și Bulgaru Igor la 15.12.2008 este un act lovit de nulitate, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic.

Apelantul Bulgaru Igor a mai indicat că activînd la SC „Customagic” SRL, nu a primit salariul în mărime de 2700 lei pentru lunile octombrie și noiembrie 2008, fapt dovedit prin cartea de muncă în care este indicată demisionarea sa la 01.12.2008 și nicidecum se atestă prin certificatul de salariu că ar fi lucrat pînă la sfîrșitul lunii septembrie 2008. La fel, cu privire la termenul de prescripție, apelantul Bulgaru Igor a precizat că l-a omis întemeiat, deoarece dosarul s-a aflat pe rolul instanței, cauza fiind examinată în lipsa lui Bulgaru Igor de două ori inclusiv de două ori în instanța de apel, această situație și-l motivează pe Bulgaru că sa aflat în imposibilitatea înaintării cererii reconvenționale.

De asemenea, apelantul Bulgaru Igor a indicat că dat fiind că SC „Customagic” SRL nu a respectat prevederile legale la încetarea raporturilor de muncă cu Bulgaru Igor, nu a eliberat lui Bulgaru Igor carnetul de muncă, a solicitat instanței să dispună încasarea tuturor drepturilor salariale în sumă de 2700 lei cu titlu de compensare a salariului neachitat în termen lui Bulgaru Igor și anume pentru lunile octombrie și noiembrie, cît și încasarea în beneficiul lui Bulgaru Igor a sumei de 66150 lei cu titlu de despăgubiri pentru toată perioada de absență forțată de la muncă, în total pe perioada de 49 luni.

Ulterior, apelantul Bulgaru Igor a depus o cerere de apel modificată împotriva hotărîrii judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 11.02.2014, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și remiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii modificate de apel, apelantul Bulgaru Igor a invocat că este eronată opinia instanței precum că contractul de împrumut a fost realizat prin semnarea de către Bulgaru Igor a dispoziției de plată, precum și că instanța nu a luat în considerație faptul că una din obligațiile principale a lui Bulgaru Igor era colectarea datoriilor de la magazinele care nu se achitau cu plata pentru marfa furnizată de SC „Customagic” SRL și purta răspundere pentru neachitarea mărfii procurate de la SC „Customagic” SRL.

De asemenea, apelantul Bulgaru Igor a indicat că instanța n-a elucidat dacă contractul de împrumut a fost reflectat în contabilitatea firmei și dacă dispoziția de plată a fost însoțită real de luarea banilor din casieria firmei ca fiind transmiși lui Bulgaru Igor. La fel nu a fost stabilit faptul dacă Bulgaru Igor figurează în contabilitatea firmei ca debitor și dacă este inclus în contul

debitorilor din 2008 pînă în prezent, că SC „Customagic” SRL nu a prezentat instanței contul debitorilor față de întreprindere, raportul financiar prin care să dovedească transmiterea banilor cu titlu de împrumut lui Bulgaru Igor.

În ședința de judecată, apelantul Bulgaru Igor și reprezentantul acestuia - Bologan Angela, fiind înștiințați legal despre locul, data și ora ședinței de judecată din 25.06.2014 ora 13:00, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a citației recomandate pentru data de 14.05.2014 ora 10:00, anexat la materialele dosarului, cererea de amînare a examinării cauzei în instanța de apel depusă de către apelantului Bulgaru Igor la data de 13.05.2014, cererea de amînare a examinării cauzei în instanța de apel depusă de către reprezentantul apelantului Bologan Angela la data de 11.06.2014 și telefonograma din data de 12.06.2014, anexată la materialele dosarului, din care rezultă că reprezentantul apelantului Bulgaru Igor a precizat că se va prezenta în ședința instanței de apel din 25.06.2014, însă, apelantul Bulgaru Igor și reprezentantul acestuia Bologan Angela nu s-au prezentat în ședința instanței de apel din 25.06.2014 ora 13:00 și nu au comunicat motivele neprezentării lor.

În conformitate cu prevederile art. 102 alin. (41) CPC, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a decis examinarea cauzei în instanța de apel, în lipsa apelantului Bulgaru Igor și a reprezentantului acestuia, citați legal.

Reprezentantul intimatului SC „Customagic” SRL - Volcovschi Ion, a solicitat respingerea cererii de apel declarată de către apelantul Bulgaru Igor, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din motivele invocate în referința anexată la materialele dosarului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2014, apelul declarat de Bulgaru Igor, a fost respins și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 11 februarie 2014.

La data de 25 august 2014, reprezentatul lui Bulgaru Igor, avocatul Bologan Angela, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu trimiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a invocat recurentul că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural. Instanța a interpretat în mod eronat legea precum și a judecat pricina în absența unui participant la proces căruia nu i-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Menționează recurentul că prima instanță nu a elucidat dacă contractul de împrumut (prin care se invocă că Bulgaru Igor a primit bani) a fost reflectat în contabilitatea firmei SC „Customagic” SRL și dacă dispoziția de plată a fost însoțită real de primirea banilor din casieria firmei. Precizează, că SC „Customagic” SRL nu a prezentat instanței probe cum ar fi contul debitorilor față de întreprindere, raportul financiar prin care să demonstreze transmiterea reală a banilor cu titlu de împrumut și că Bulgaru Igor este inclus în contul debitorilor din a.2008 pînă în prezent.

De asemenea, consideră recurentul drept eronată opinia instanței precum că contractul de împrumut a fost realizat, fapt demonstrat prin semnarea de către Bulgaru Igor a dispoziției de plată, deoarece la acest capitol, în ședința primei

instanțe prin însăși explicațiile reprezentantului SC „Customagic” SRL s-a demonstrat că Bulgaru Igor activînd la SC „Customagic” SRL în calitate de agent comercial, în obligațiile lui Bulgaru Igor intra colectarea datoriilor de la magazinele care nu se achitau cu plata pentru marfa furnizată de SC „Customagic” SRL, ducea evidența debitorilor, lua măsuri pentru lichidarea și prevenirea lor, fapt ce atestă că anume din cauza că nu au fost colectate toate datoriile de la clienți, Bulgaru Igor a fost impus la 15.12.2008 de către administrația SC „Customagic” SRL să semneze contractul de împrumut.

În acest sens, Bulgaru Igor a fost telefonat în luna decembrie a anului 2008 de către managerul pe vânzări Alexandru Șevcenco fiind obligat să achite în contabilitatea firmei suma datoriilor necollectate în mărime de 35000 lei. Totodată, fiind preîntîmpinat de către Alexandru Șevcenco că dacă nu va efectua achitarea sumei de 35000 lei, formată din cauza că nu au fost colectate datoriile pe parcursul activității sale, pedeapsa sa va fi nerestituirea carnetului de muncă.

Altfel spus, Bulgaru Igor recunoaște că a fost întocmit un act juridic conform cerințelor legii pentru actul dat, însă nemijlocit bani în urma încheierii acestui contract Bulgaru Igor nu a primit, actul fiind caracterizat de o altă natură a raporturilor juridice, diferită de esența acestuia.

Complementar, susține recurentul că, instanța de apel, a examinat apelul în absența reprezentatului împuternicit de Bulgaru Igor, avocatul Bologan Angela și invocă precum că la materialele dosarului nu-i nici o confirmare a faptului că reprezentantul său împuternicit conform legii a fost înștiințat cu privire la ora, data și locul ședinței de judecată contra semnătură sau careva mențiuni că avocatul Bologan Angela a fost înștiințată despre ședința care a avut loc în CA Chișinău pe data de 25.06.2014.

La data de 18 februarie 2015, Directorul SC „Customagic” SRL, Mîțul Igor, a depus referință la recursul declarat de Bulgaru Igor, solicitînd respingerea recursului ca inadmisibil.

Examinînd cererea de recurs declarată de reprezentatul lui Bulgaru Igor, avocatul Bologan Angela, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 440 CPC, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 433 CPC.

În conformitate cu art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art.432 alin.(1), (2), (3) și (4) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicând corect normele de drept material și procedural.

Colegiul consideră că argumentele invocate în cererea de recurs sunt irelevante și declarative, motiv pentru care acestea nu pot fi reținute de către instanța de recurs întru admiterea cererii și casarea deciziei instanței de apel.

Mai mult, Colegiul învederează că dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica vreun temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC, face ca acesta să fie respins de către instanța de recurs din considerentul că motivele indicate în dezacord nu se încadrează în prevederile normei precitate și nu constituie temei de casare a deciziei, recursul exercitat avînd caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

În aceeași ordine de idei, Colegiul precizează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, la caz, menționează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcei contra Irlandei, 16 aprilie

1991), însă motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror, atât prima instanță, cât și instanța de apel s-au pronunțat în mod corespunzător.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere faptul că, argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4) din CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentatul lui Bulgaru Igor, avocatul Bologan Angela, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 432, 433 lit. a), art. 434 alin. (1) și art. 440 CPC completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune

Recursul declarat de reprezentatul lui Bulgaru Igor, avocatul Bologan Angela, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Ion Corolevschi

Ion Druță